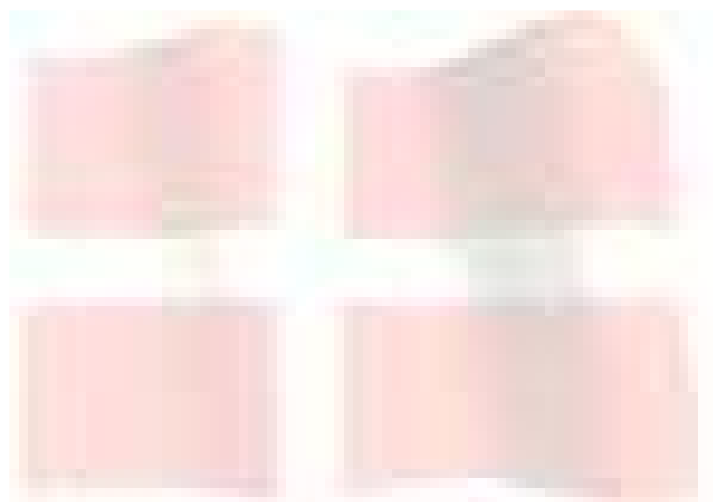

enterprise europe network

Podpora podnikania na dosah ruky

Dánske kráľovstvo

Dánske kráľovstvo
Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v
Európskej únii

Táto publikácia bola vydaná Regionálnym poradenským a informačným centrom Prešov (RPIC Prešov) ako súčasť projektu Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel venovaného malým a stredným podnikom. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Dánska.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo RPIC Prešov. RPIC Prešov, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydalo:

Podpora podnikania na dosah ruky

Regionálne poradenské a informačné centrum Prešov
Reimanova 9
080 01 Prešov
Slovenská republika

Telefón: + 421 51 75 60 317, 329, 330
Fax: + 421 51 77 33 552
e-mail: een@rpicpo.sk
web: www.rpicpo.sk

Prešov 2014
© RPIC Prešov

Obsah

Obsah	3
1 Základné údaje.....	4
2 Ekonomika.....	6
3 Podnikanie v Dánsku	8
3.1 Požiadavky na založenie podniku	8
3.2 Požiadavky na spoločnosti z členských krajín Spoločenstva, ktoré sa zúčastňujú cezhraničného poskytovania služieb	10
3.3 Zápis do Komory remesiel alebo Registra	11
3.4 Licencie pre špeciálne remeselné činnosti	11
3.5 Zápis do Obchodného registra alebo Registra firiem.....	11
3.6 Iné ohlasovacie a registračné povinnosti.....	11
3.7 Dodatočné požiadavky na notifikácie pre zahraničné firmy poskytujúce služby	12
3.8 Povinná registrácia na potlačenie protizákonnej práce	12
3.9 Daňová registrácia	12
3.10 Registrácia k pobytu.....	12
3.11 Prístup k zamestnaniu, hlavne v oblasti remesiel, pre občanov členských štátov EÚ – pracovné povolenia	13
4.1 Dovoz kapitálu a iného zariadenia pri príchode podniku do krajiny	14
4.2 Dočasný dovoz/vývoz profesijného zariadenia, nástrojov a strojov	14
5 Registrácia na daňovom úrade.....	16
6 Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia.....	18
6.1 Povinné sociálne poistenie pre osoby samostatne zárobkovo činné	18
6.2 Povinná registrácia a členstvo	18
7 Registrácia na finančnom úrade	19
8 Ďalšie náležitosti na založenie/zrušenie firmy	21
8.1 Výkon živnosti samostatne zárobkovou osobou	21
8.2 Vzťah zamestnanec – zamestnávateľ	21
9 Ostatné povolenia a oprávnenia.....	22
9.1 Zdravotné a hygienické povolenia a pod.	22
9.2 Povolenia na založenie podniku.....	22
9.3 Obchodné povolenie.....	22
9.4 Zdravotné osvedčenie	22
9.5 Stavebné povolenie	23
9.6 Povolenie na pobyt	23
9.7 Zápis do registra s.r.o.	23

9.8 Obchodná značka	23
9.9 Registrácia obchodného mena.....	24
10 Predpisy v oblasti životného prostredia	25
11 Ďalšie užitočné informácie.....	26
12 Zahraničný obchod Dánska.....	27
12.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu	27
12.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Dánska	29
13 Zahraničný obchod Dánska so Slovenskou republikou	30
13.1 Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Dánskom podľa najvýznamnejších komodít.....	31
14 Schéma podpory Dánskeho exportu	33
14.1 Dánska exportná úverová agentúra (Export kredit Fonden)	34
14.2 Dánska exportná asociácia (The Danish Export Association)	34
14.3 Ďalšie užitočné zdroje	35
Kontaktné údaje	35

1 Základné údaje

Oficiálny názov: Dánske kráľovstvo (Kongeriget Danmark)

Členstvo: 1.1.1973

Európsky parlament: 13 poslancov

Hlavné mesto: Kodaň (Kobenhavn)

Rozloha: 43 098 km² (bez Faerských ostrovov a Grónska) + 1399 km² Faerské ostrovy a 2,2 mil. km² Grónsko

Susedné krajiny: Nemecko (hranica 68 km). Zo západu omýva dánske brehy Severné z východu Baltické more

Počet obyvateľov (posledný štvrtrok 2013): 5 623 501

Národnostné zloženie: Dáni (91,3%), Faerčania (0,9%), Inuiti (1%), Nemci (0,4 %), prisťahovalci iní (6,3%)

Náboženstvo: štátna dánska luteránska cirkev 85,5 %, zvyšok veriacich sú iné protestantské cirkvi a katolíci, 3,7 % - islam

Jazyky: dánsky (úradný), faerský (0,9%), inuitčina (1%)

Politický systém: konštitučná monarchia

Hlava štátu: kráľovná Margrethe II. Alexandrine Thorhildur Ingrid, (od 14. januára 1972)

Výkonná moc: vláda, predsedkyňa Helle THORNING-SCHMIDTOVÁ (Sociálni Demokrati) – od 15. septembra 2011

Forma štátneho zriadenia a vlády: parlamentná demokracia

Územné členenie: 5 krajov (regiónov), ktoré sa delia na 99 komún (municipalít) a dve samosprávne zámorské územia (Faerské ostrovy – 48 159 obyv. a Grónsko – 56 370 obyv.)

Ďalšie dôležité mestá: Arhus 319 094 obyv., Aalborg 203 448 obyv., Odense 193 370 obyv., Esbjerg 115 051 obyv., Randers 96 007 obyv., Kolding 89 556 obyv.

Letiská: Kodaň, Billund, Arhus, Aalborg, Odense

Časové pásmo: stredoeurópsky čas, GMT + 2 (letný čas GMT +3)

Mena: Dánska koruna (DKK)

Ďalšie informácie:

- <http://www.copcap.com> – Investičná agentúra pre „väčšiu Kodaň“
- <http://www.denmark.dk> – oficiálna webová stránka Dánska
- <http://www.denmark.dk/en/menu/About-Denmark/Government-Politics/Political-System/Danish-Ministries/> - zoznam ministerstiev v Dánsku
- <http://www.eogs.dk/> - Dánska obchodná a podnikateľská agentúra
- <http://www.eures.sk/dansko-173-1.html> - databáza pracovných a životných podmienok
- <http://www.gateway2.dk>– spoločnosti premiestnené do Dánska
- <http://www.workindenmark.dk> – práca v Dánsku
- <http://www.visitdenmark.com> – turizmus v Dánsku
- <http://www.dst.dk/en/Statistik.aspx> – štatistiky Dánsko

2 Ekonomika

HDP na obyvateľa (podľa parity kúpnej sily, 2012): 1824 mld. DKK

Štruktúra HDP (2012):

služby 76,6 %

priemysel 22,0 %

poľnohospodárstvo 1,4 %

Inflácia (2012): 2,4%

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2013): 76,6%

Miera zamestnanosti (2012): 75,4%

Nezamestnanosť : v roku 2012 dosiahla 7,5% s očakávaným poklesom na 7,3% v r. 2013

Zamestnanosť podľa odvetví (2012):

poľnohospodárstvo: 2,6%

priemysel: 18,1%

služby: 79,3%

Nezamestnanosť (2012): 7,5 %

Priemysel: strojársky, chemický, textilný a potravinársky priemysel

Ďalšie informácie o ekonomike:

- <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook> (stránka CIA)
- <http://www.ec.europa.eu/eurostat> (Eurostat)
- <http://www.dst.dk/HomeUK.aspx> (Dánsky štatistický úrad)
- <http://www.oem.dk> (Ministerstvo hospodárstva a obchodných záležitostí DK)
- <http://www.economist.com/countries> (ekonomický časopis The Economist)
- <http://www.investindk.dk/> (Investovanie v Dánsku)

3 Podnikanie v Dánsku

3.1 Požiadavky na založenie podniku

V zásade nejestvujú žiadne obmedzenia, ktoré by bránili slobodne podnikáť v Dánsku. Založiť firmu v Dánsku si môže ktokoľvek, s výnimkou oblastí, kde sa vyžaduje špeciálny súhlas štátnych orgánov i overenie kvalifikácie. V týchto prípadoch by mal zahraničný podnikateľský subjekt takýto súhlas a povolenie k podnikaniu dostať. Za špecifické druhy podnikania sa považuje bankovníctvo, poisťovníctvo, farmaceutický a potravinársky priemysel. Založenie spoločnosti v Dánsku sa riadi množstvom zákonov (the Companies Act, the Private Companies Act, the Act on Certain Commercial Undertakings, the Act on Commercial Foundations - <http://www.eogs.dk/sw30295.asp>). Všeobecné predpisy na vykonávanie podnikania sú uvedené v zákone Marketing of Goods Act, ktorého základnou myšlienkou je, že žiaden obchodník nesmie konať proti „praxi dobrého obchodu“ . V Dánsku môžete podnikáť niekoľkými spôsobmi:

1. Aktielselskab, A/S (akciová spoločnosť) – s minimálnym základným imaním vo výške 500 000 DKK a s minimálne jedným zakladajúcim podielnikom. Minimálne jeden zo zakladateľov by mal byť osobou alebo jednotkou s trvalým pobytom na území EÚ.
2. Anpartsselskab, ApS (spoločnosť s ručením obmedzeným) - súkromná spoločnosť s minimálnym základným kapitálom 125 000 DKK.
3. Interessentskab, I/S (verejná obchodná spoločnosť) - samostatná účtovná jednotka vytvorená na základe zmluvy o partnerstve. Partnermi môžu byť súkromné, ale aj právnické osoby, ktoré ručia spoločne.
4. Komanditselskab, K/S (komanditná spoločnosť) - vo všeobecnosti platia rovnaké zásady ako pri I/S, niektorí zo spoločníkov však ručia obmedzene do výšky vkladu.
5. Udenlandsk filial (pobočka zahraničnej spoločnosti) – materská spoločnosť zodpovedá za dlhy a povinnosti pobočky v plnej výške.
6. Repræsentationskontor (reprezentačná kancelária) - materská spoločnosť ručí v plnej výške za dlhy a povinnosti kancelárie. Práva kancelárie k obchodovaniu sú obmedzené v zmysle, že nemôže vyvíjať klasickú obchodnú činnosť tj. predávať služby a tovar, môže iba získavať objednávky, robiť propagáciu či vymáhať svoje pohľadávky.
7. Joint venture – vo forme spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovej spoločnosti.
8. Enkeltmandsvirksomheder (podnik jednotlivca – SZČO) – ručí neobmedzene.

Najviac vyskytujúcou formou podnikania v Dánsku je spoločnosť s ručením obmedzením, akciová spoločnosť a pobočka zahraničnej spoločnosti. Prehľad jednotlivých foriem je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

	Akciová spoločnosť	Spoločnosť s ručením obmedzeným	Pobočka	Reprezentačná kancelária
Min. počet zakladateľov	1	1	-	
Povinná registrácia	áno	áno	áno	Nie je požadovaná podniková registrácia. Registrácie pre iné účely môže byť

				požadovaná.
Min. základné imanie	500 000 DKK	80 000 DKK	Nie je potrebný kapitál	nie
Ručenie	Obmedzené (vo výške menovitej hodnoty akcií)	Obmedzené (vo výške menovitej hodnoty podielu)	Neobmedzené (ručí materská spoločnosť)	Neobmedzené (zahraničná spoločnosť ručí v plnom rozsahu)
Riadenie	Povinný dvojstupňový systém, minimálne 3 členovia dozornej rady a minimálne jeden výkonný riaditeľ (CEO).	Voliteľný jedno – alebo dvojstupňový. Min. jeden člen výkonného orgánu (CEO).	Minimálne jeden manažér pobočky	-
Účtovníctvo	Ročná účtovná závierka overená audítorom. (Audit môže byť voliteľný).	Ročná účtovná závierka overená audítorom. (Audit môže byť voliteľný).	Nepovinná ročná účtovná závierka za pobočku. Kópia ročnej účtovnej závierky materskej organizácie)	Nepovinná
Korporátna daň	25%	25%	Príjem zo stálej prevádzkarne v Dánsku je zdaňovaný daňou z príjmov 25%	Pre daňové účely sa rep. kancelária nepovažuje za stálu prevádzkareň (neplatí korporátnu daň)
Legislatíva	The Danish Act on Public Limited Companies	The Danish Act on Private Limited Companies	The Danish Act on Public Limited Companies	-

Bližšie informácie o vyššie uvedených formách podnikania v Dánsku sú uvedené v publikácii *Establishing a business in Denmark* dostupnej na <http://www.investindk.dk/visArtikel.asp?artikelID=8153> alebo v publikácii *Doing business in Denmark 2011/12* dostupnej na <http://www.buusjensen.dk/bcknd/wp-content/uploads/DoingBusiness2011.pdf>

Povinnosti podnikateľského subjektu

Podnikateľský subjekt (s výnimkou reprezentačnej kancelárie) má povinnosť zaregistrovať sa v dánskom registri spoločností (Erhvervs –og Selskabsstyrelsen), kde obdrží tzv. CVR – number (Central Company Register Number). Ďalšie informácie o CRV sú dostupné na <http://www.cvr.dk/Site/Forms/CMS/DisplayPage.aspx?pageid=21>.

Proces založenia spoločnosti trvá spravidla do dvoch týždňov (je možné uskutočniť ho elektronicky (do troch dní) v systéme Webreg - <http://www.webreg-portal.dk/home.asp>, systém je však prístupný iba v dánskom jazyku).

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (The Danish Commerce and Companies Agency - DCCA)

Kampmannsgade 1
DK - 1780 Copenhagen

Tel.: +45 33 30 77 00
Fax: +45 33 30 77 99

cvrweb@eogs.dk
<http://www.cvr.dk/>
<http://www.eogs.dk/>

Dánska obchodná a podnikateľská agentúra postúpi priradené CVR colnému a daňovému úradu, kde je spoločnosť povinná zaregistrovať sa k platbe DPH a iných daní. Registračný formulár je k dispozícii na CCTA alebo webovej stránke www.skat.dk (registrácia k platbe daní trvá cca 3 dni).

Posledným krokom je založenie bankového účtu. K tomu je potrebné predložiť formulár žiadosti "request for opening a corporate account" (dostupný v dánskych bankách) a doporučenie (referenciu) od domácej banky. Zoznam bánk v je dostupný na http://www.quazell.com/bank/beur_den.htm

Dánske zákony vyžadujú audit výročnej správy autorizovaným účtovným audítorom. Doporučuje sa preto audítora vyhľadať v počiatočnej fáze plánovania podnikania, aby bolo účtovníctvo správne vedené podľa dánskych účtovných princípov. Zoznam verejných audítorov je dostupný na http://www.cbi.eu/system/files/marketintel/Accounting_services_in_Denmark.pdf

Pomoc pri založení podniku v Dánsku ponúka agentúra Invest in Denmark (zriadená Ministerstvom zahraničných vecí).

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Invest in Denmark

Asiatisk Plads 2
DK – 1448 Copenhagen K

Tel.: +45 33 92 11 16
Fax +45 33 92 07 17

info@investindk.com
<http://www.investindk.com/>

3.2 Požiadavky na spoločnosti z členských krajín Spoločenstva, ktoré sa zúčastňujú cezhraničného poskytovania služieb

Spoločnosti z členských krajín EÚ, ktoré voľne poskytujú služby v Dánsku sú povinné registrovať sa v registri zahraničných poskytovateľov služieb - Register for Foreign Service Providers/Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT). Registrácia pozostáva z:

- Company registration (registrácia zahraničného subjektu, ktorý začal vykonávať podnikateľské aktivity v Dánsku)
- Service registration (registrácia služieb, ktoré spoločnosť poskytuje, vrátane vyslaných pracovníkov)

Celý postup registrácie je k dispozícii v dánskom, anglickom, nemeckom a poľskom jazyku na portály <http://www.virk.dk/RUT>.

3.3 Zápis do Komory remesiel alebo Registra

Nie

V Dánsku neexistuje povinnosť registrácie do profesných komôr a združení, avšak pre vykonávanie niektorých regulovaných profesií to môže byť jednou z podmienok (pozri Licencie pre špeciálne remeselné činnosti 3.4).

3.4 Licencie pre špeciálne remeselné činnosti

Áno

Podľa dánskeho zákona Access to Certain Professions in Denmark Act (*Lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark*) je potrebné na výkon niektorých profesií požiadať o autorizáciu, resp. iný súhlas dánske orgány. Zoznam regulovaných profesií vrátane zodpovedného orgánu je k dispozícii na stránke CIRIUS (Agentúra pre internacionalizáciu vzdelania a výcviku) - <http://en.ciriusonline.dk/recognition/regulated-professions/list-of-regulated-professions>

Regulované profesie, ktoré spadajú pod špeciálne pravidlá sú uvedené na <http://en.ciriusonline.dk/recognition/regulated-professions/list-of-regulated-professions/professions-governed-by-special-rules>.

Zoznam všetkých regulovaných profesií vrátane postupu na získanie povolenia pre výkon danej činnosti sú uvedené na <http://www.virk.dk/English/businessindenmark/professions>.

3.5 Zápis do Obchodného registra alebo Registra firiem

Áno

Zápis do Registra firiem (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen) v Dánsku je povinný pre všetky formy podnikania s výnimkou reprezentačnej kancelárie (pozri požiadavky na založenie podniku 3.1).

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (The Danish Commerce and Companies Agency - DCCA)

Kampmannsgade 1
DK - 1780 Copenhagen

Tel.: +45 33 30 77 00

Fax: +45 33 30 77 99

cvrweb@eogs.dk

<http://www.cvr.dk/>

<http://www.eogs.dk/>

3.6 Iné ohlasovacie a registračné povinnosti

Áno

V Dánsku povinná (za určitých podmienok) registrácia k pobytu (pozri 3.10) a daňová registrácia (pozri 3.9).

3.7 Dodatočné požiadavky na notifikácie pre zahraničné firmy poskytujúce služby

Pri poskytovaní finančných služieb v Dánsku je potrebné získať povolenie/licenciu od dánskeho úradu finančného dozoru Finanstilsynet (Danish FSA). Žiadosť o povolenie/licenciu na poskytovanie finančných služieb si môžete stiahnuť na <http://www.finanstilsynet.dk/en/Indberetning.aspx>

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Finanstilsynet (Danish FSA)

Aarhusgade 110

Tel.: +45 33 55 82 82

Finanstilsynet@ftnet.dk

DK - 2100 Copenhagen

Fax: +45 33 55 82 00

<http://www.finanstilsynet.dk/en>

3.8 Povinná registrácia na potlačenie protizákonnej práce

Nie

3.9 Daňová registrácia

Pozri bod 5.

3.10 Registrácia k pobytu

Áno

Na území Dánska sa môžu občania EÚ zdržiavať voľne počas 3 mesiacov (v prípade hľadania práce 6 mesiacov). Pri pobyte dlhšom ako 3 mesiace je potrebné požiadať o povolenie na pobyt formou tzv. registration certificate (EU opholdsbevis) na príslušnom úrade regionálnej štátnej správy - The regional State Administration (Zoznam jednotlivých úradov je uvedený na <http://www.statsforvaltningen.dk/site.aspx?p=8615>) alebo na dánskom veľvyslanectve v domácej krajine alebo krajine, v ktorej sa žiadateľ zdržiaval posledné 3 mesiace. Spracovanie žiadosti trvá od jedného do dvoch týždňov.

Žiadosť o registračný certifikát je možné stiahnuť na <http://www.statsforvaltning.dk/site.aspx?p=7125>, kde sú k dispozícii aj informácie o potrebnej dokumentácii na predloženie.

Bližšie informácie týkajúce sa pobytu v Dánsku, ako aj podmienok pre udelenie povolenia pre SZČO a ľudí, ktorí chcú pôsobiť v zamestnaneckom pomere v Dánsku sú dostupné aj na portály *New to Denmark* - http://www.nyidanmark.dk/en-us/coming_to_dk/coming_to_dk.htm.

Pri pobyte dlhšom ako 3 mesiace je potrebné zaregistrovať sa do tzv. Civil Registration System (CPR) na úrade v mieste bydliska, ktoré vydá tzv. CPR number a Sygesikringsbevis (certifikát zdravotného poistenia) za účelom prístupu k bezplatnej zdravotnej starostlivosti a iným službám verejnosti. Pri registrácii je potrebné disponovať nasledovnými dokladmi:

- registračný certifikát (registration certificate),
- platný cestovný doklad,
- foto pasového formátu.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

CPH International Service (pre oblasť Kodane)

Citizen Services (Borgerservice)

Jamers Plads 7

1551 Copenhagen V

Tel.: 33 66 33 66

(phone hours: Mon-Fri 10-18.)

<http://www.kk.dk/>

3.11 Prístup k zamestnaniu, hlavne v oblasti remesiel, pre občanov členských štátov EÚ – pracovné povolenia

Od 1. mája 2009 Dánsko zrušilo pre občanov nových členských štátov akékoľvek pracovné povolenia. Na dánsky pracovný trh platí voľný vstup aj pre občanov Slovenskej republiky.

Dánsko má prebytok nekvalifikovanej prac. sily. Chýba kvalifikovaná prac. sila, najmä v nasledujúcich sektoroch: zdravotníctvo, sociálne služby, informačné a telekomunikačné technológie, farmaceutický a biotechnologický priemysel a výskum.

4 Dovočné obmedzenia

4.1 Dovož kapitálu a iného zariadenia pri príchode podniku do krajiny

Dovož kapitálu z členských krajín EÚ nepodlieha žiadnym obmedzeniam.

V Dánsku neexistujú žiadne obmedzenia investovať do akejkoľvek oblasti obchodu alebo priemyslu. Zahraniční investori nemajú žiadne výhody, ale ani nie sú nijako diskriminovaní voči domácim investorom. Daňové prázdny sa neposkytujú. Vývoz zisku a kapitálu nie je obmedzovaný. Motivácia pre investorov (domácich i zahraničných rovnako) je vládou DK smerovaná na podporu rozvoja zaostalejších regiónov (sever a juh Jutského polostrova), na podporu priemyselných odvetví zabezpečujúcich zvýšený export, na podporu IT a na zvýšenie zamestnanosti. Zóny voľného obchodu na podporu PZI neexistujú.

Pre záujemcov o investovanie v Dánsku je dôležitá web stránka - www.investindk.dk

4.2 Dočasný dovoz/vývoz profesijného zariadenia, nástrojov a strojov

Vývoz do členských krajín EÚ nepodlieha žiadnym obmedzeniam. Technické prekážky obchodu prakticky neexistujú. Vývoz je v zásade liberalizovaný.

Pri vývoze tovaru zo SR do Dánska neexistujú žiadne zásadné obmedzenia. Dovočný a vývočný režim sa riadi ustanoveniami o vnútornom trhu EÚ. Tovar, vyrobený v rámci EÚ nie je zaťažovaný dovočným clo, na všetky dovezené produkty sa vzťahuje DPH (MOMS) vo výške 25 %. Dánsko vzhľadom na veľmi vysokú ekologickú uvedomelosť obyvateľstva a stále rastúce požiadavky na ekologické potraviny uplatňuje prísnejšie normy na potraviny a poľnohospodárske produkty v porovnaní s inými krajinami EÚ.

Dovočné podmienky a dokumenty (po vstupe do EÚ), colný systém, kontrola vývozu

Dánsky vývočný a dovočný režim je daný členstvom Dánska v EÚ a uplatňovaním všetkých dohôd v rámci WTO týkajúcich sa obchodu a investícií. Technické prekážky obchodu všeobecne neexistujú. Vývoz je v zásade liberalizovaný. Činnosť vývozcov je koordinovaná, a to pri экспорте priemyselných výrobkov Konfederáciou dánskeho priemyslu (DI, www.di.dk), poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov Dánskou poľnohospodárskou radou (Dansk Landbrugsraadet www.agriculture.dk). Menšie vývozcovia môžu využiť Konfederáciu malých a stredných podnikov (Handvaerksraadet). Vývoz citlivých položiek, resp. vývoz do citlivých teritórií, je regulovaný Dánskou agentúrou pre rozvoj podnikania a bývania (Erhvervs - og Boligstyrelsen www.ebst.dk). Dovočný režim je prevažne liberalizovaný, existuje veľmi málo obmedzení pre dovoz tovaru a služieb. Tovar, ktoré je uvedené na tzv. negatívne listine, podlieha dovočnému licenčnému konaniu (alkohol, zbrane, vybrané lieky, chemikálie a niektoré potraviny). Okrem toho sú pre niektoré výrobky predpísaná dovočné povolenie. Touto problematikou sa tiež zaoberá Dánska agentúra pre rozvoj podnikania a bývania. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa má dohľad nad dánskym trhom Agentúra na ochranu spotrebiteľa www.forbrugerstyrelsen.dk, ktorá je tiež garantom príslušných dánskych zákonov (najmä Zákon o bezpečnosti výrobkov, Zákon o marketingových praktikách, Zákon o cenovom značení, Požiadavky na hračky a výrobky, ktoré pre svoj vzhľad môžu byť zamienené s potravinami) a zodpovedá tiež za dodržiavanie príslušných únijných nariadení a smerníc (napr. Nariadenie 2001/95/EC o všeobecnej bezpečnosti výrobkov).

Ochrana domáceho trhu

Dánsky domáci trh tovarov a služieb možno charakterizovať ako slobodný a teoreticky

nediskriminačné. Pri prenikaní na miestny trh je nevyhnutné rešpektovať príslušné právne úpravy Európskej únie (pozri predchádzajúci kapitola). V Dánsku okrem vysokého stupňa ochrany spotrebiteľa existuje vysoký štandard (prísnejšie než vo väčšine ostatných krajín EÚ) špeciálnych noriem týkajúcich sa ochrany životného prostredia. Príslušné "CE-certifikáty" sú vyžadované pri tovare podľa príslušných nariadení EÚ. Prekážkou pre vývozcov do Dánska môže byť konzervatívnosť dánskeho spotrebiteľa, ktorý uprednostňuje tovar domácej (a potom severskej) proveniencie. To sa najvýraznejšie prejavuje u potravín, nábytku a konfekcie.

Zóny voľného obchodu

V Dánsku existuje iba jeden "voľný" prístav v Kodani. Koncesiu na prevádzkovanie tohto voľného prístavu má Copenhagen Free Port and Stevedoring Company, ktorá je stopercentne vlastnená Copenhagen Port Authority. Zázemie voľného prístavu slúži pre dovoz, vývoz, tranzitný obchod a je tu aj niekoľko výrobných spoločností. Nové výrobné jednotky tu možno zriadiť len so súhlasom colných orgánov, súhlas sa udeľuje iba pri existencii špeciálnych dôvodov pre umiestnenie výroby v prístave. Určité menšie operácie, ako napr úprava dovezených automobilov na ďalší predaj, sa nepovažujú za výrobnú činnosť. Zriaďovanie veľkoskladov a distribučných centráľ v prístave je vítané. Dánski prepravcovia prevádzkujú v Dánsku okolo 60 colných skladov vo svojich priestoroch.

5 Registrácia na daňovom úrade

Nepriame dane

- **VAT – moms** (DPH) - vo všeobecnosti platí v Dánsku 25 %-ná DPH z daňového základu pre všetky tovary a služby, čo predstavuje 20% predanej ceny (na vydávanie novín sa uplatňuje nulová daň).
- Ďalšie informácie pre registráciu DPH v Dánsku získate v publikácii VAT in Denmark (short guide) na <http://www.kpmg.com/DK/da/nyheder-og-indsigt/nyhedsbreve-og-publikationer/publikationer/tax/moms-told-afgifter/Documents/VAT-in-Denmark.pdf> alebo tiež na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2122141&vId=0&lang=US>

Zahraničná spoločnosť ktorá predáva tovar alebo poskytuje služby v Dánsku je povinná registrovať sa na DPH (ak predaj z Vášho podnikania prekročil DKK 50.000 za 12 a viac mesiacov). Registrácia sa uskutočňuje súbežne s registráciou do registra Zahraničných poskytovateľov služieb (Register for Foreign Service Providers) na formulároch *Registration of Non-Danish Company and Services - Start (form 40.112)*. Bližšie informácie sú dostupné na

[http://www.virk.dk/English/RUT/Welcome to the Register for Foreign Service Providers /pid/12664](http://www.virk.dk/English/RUT/Welcome%20to%20the%20Register%20for%20Foreign%20Service%20Providers/pid/12664)

Registrovať sa je potrebné najneskôr do ôsmich dní pred začatím podnikateľských aktivít, na ktoré sa vzťahuje platba DPH.

Pri predaji výrobkov a služieb individuálnym zákazníkom je zahraničná spoločnosť povinná uplatniť DPH, následne daň zúčtovať a deklarovat a vyplatiť zodpovednému orgánu daňovej správy - SKAT (The Central Customs & Tax Administration).

Pri poskytovaní služieb dánskemu podnikateľskému subjektu (platcovi DPH) sa uplatňuje povinnosť reverzného účtovania DPH – tzv. reverse charge obligation. To znamená, že zahraničný subjekt, ktorý poskytol službu na faktúre neuvádza DPH, tú kalkuluje a deklaruje nákupca služby.

V prípade ak ide o predaj tovaru alebo poskytnutie služby nákupcovi v Dánsku výlučne zo zahraničia, zahraničný subjekt nemá povinnosť registrovať sa na DPH v Dánsku.

Bližšie informácie týkajúce sa platby DPH zahraničnými subjektmi v Dánsku sú dostupné na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1826441&vId=0>.

V prípade ak ide o založenie spoločnosti v Dánsku je potrebné registrovať sa na DPH v SKAT (pozri Požiadavky na založenie podniku 3.1).

- **Excise duties** (spotrebné dane) – zahŕňa daň z tabakových výrobkov, piva, vína, alkoholu, zmrzliny, čokolády, cukroví a minerálnej vody (vrátane perlivých vôd, džúsov a koncentrátov).
- **Customs** (clá) – vzťahujú sa na dovoz z tretích krajín.
- **Energy tax** (daň z energií) – zahŕňa daň uhlia, oleja, zemného plynu, motorových palív a elektriny.
- **Registration tax for cars** (registračná daň na autá) – platí sa iba raz (následnou zmenou majiteľa sa opätovne neplatí). Výška dane sa pohybuje od 105 % do 180 % v závislosti od hodnoty automobilu.
- **Regular car taxes** (automobilová dane) – zahŕňa daň z vozidla, Green owner tax – daň zo spotreby paliva, cestnú daň, vyrovnávacie poplatky - v dôsledku rozdielnej dani z benzínu a dieslu.
- **Payroll tax** (odvody zamestnávateľa)

- **Environmental taxes** (environmentálne dane) – obsahujú daň z environmentálne škodlivých produktov, daň z emisií polutantov, daň z obmedzených zdrojov.
- **Daň z hodnoty nehnuteľnosti** (property value tax) je vo výške 1% z hodnoty nehnuteľnosti (pri hodnote presahujúcej 3 040 000 DKK - 3%).

Priame dane – daň z príjmu (pozri bod 7)

- **Income tax** (daň z príjmu fyzických osôb)
- **Corporation tax** (daň zo zisku)

Bližšie informácie ponúkajú miestne colné a daňové úrady. Ich zoznam je dostupný na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=351234> alebo SKAT linke: +45 72 22 18 18.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

SKAT (The Central Customs & Tax Administration)

Østbanegade 123
2100 København Ø

Tel.: +45 35 29 73 00
Fax: +45 35 43 47 20

www.skat.dk

Skatteministeriet (Ministry of Taxiation)

Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Tel.: +45 33 92 33 92

skm@skm.dk
www.skm.dk

6 Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia

Všeobecným pravidlom je, že osoba (zamestnanec, SZČO) spadá pod systém sociálneho zabezpečenia v krajine, ktorej je rezidentom (ak pracuje vo viacerých krajinách, pričom jednou z nich je krajina rezidencie, spadá pod systém sociálneho zabezpečenia v krajine rezidencie).

Ak osoba spadá pod dánsky systém sociálneho zabezpečenia, je povinná platiť tzv. príspevky trhu práce (Labour market contributions), ktoré sú ekvivalentom príspevkov sociálneho zabezpečenia na Slovensku.

Príspevky sociálneho zabezpečenia sú zahrnuté v štátnej dani z príjmu vo výške 8% (sú zaťažené oddelene). SZČO alebo zamestnanec (zastúpený zamestnávateľom) sú povinní na miestnom daňovom úrade prihlásiť sa na daň z príjmov, kde im bude vystavená tzv. daňová karta (Pozri Daňová registrácia 3.9)

Každý občan Dánska je oprávnený na starobný dôchodok (the 'folkepension'). Nárok na plnú dávku je podmienený pobytom v Dánsku najmenej 40 rokov (inak bude vyplatená len pomerná časť).

Systém sociálneho zabezpečenia sa riadi nariadením *Regulation (EEC) No. 1408/71* a je spravovaný národnou poisťovacou agentúrou - *Den Sociale Sikringsstyrelse* (National Security Agency).

Bližšie informácie nájdete v príručke „Vaše práva sociálneho zabezpečenia v Dánsku na: http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Denmark_sk.pdf

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax

e-mail, webstránka:

Sikringsstyrelsen

Landemarket 11

DK – 1119 Kobenhavn K

Tel.: +45 33 95 50 00

Fax: +45 33 91 56 54

sist@sist.dk

<http://www.dss.dk/>

6.1 Povinné sociálne poistenie pre osoby samostatne zárobkovo činné

(Pozri Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia 6)

6.2 Povinná registrácia a členstvo

(Pozri Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia 6)

7 Registrácia na finančnom úrade

Áno

Daň z príjmu v Dánsku je členená na:

- **Income tax** (daň z príjmu fyzických osôb). Podľa dánskeho systému sú platitelia dane z príjmu:
 - osoby, ktoré trvalo žijú v Dánsku,
 - osoby, ktoré sa zdržiavajú v Dánsku počas obdobia najmenej 6 mesiacov (vrátane krátkodobých prázdnin v cudzine).

Viac informácií ako aj sadzby dane nájdete na:

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/postings-abroad/taxes/denmark/employed_en.htm a <http://www.taxindenmark.com/>

Ak získa občan SR pracovné miesto v Dánsku, je potrebné osobne sa prihlásiť na pobočke daňového úradu v mieste bydliska. Tu sa vypočíta daň a následne mu vystavia tzv. daňovú kartu (taxation card), ktorá bude jeho dokladom, že je platcom v daňovom systéme. Ako platca daní má nárok na zdravotnú starostlivosť a to bezplatnú alebo čiastočne bezplatnú podľa typu poistenia.

Osoba, ktorá nemá trvalý pobyt v Dánsku, ale dosahuje príjmy v Dánsku spadá vo všeobecnosti pod obmedzenú daňovú povinnosť (Limited tax liability), teda dôjde k zdaneniu len určitej časti príjmu podľa osobitných pravidiel. Pre bližšie informácie je potrebné kontaktovať miestny daňový úrad.

Zoznam daňových úradov je dostupný na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=351234>. Bližšie informácie týkajúce sa daňovej karty ako aj dani z príjmu sú k dispozícii na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1826416&vId=0> alebo na stránke Ministerstva pre daňové záležitosti - <http://www.skm.dk/foreign/english/taxindenmark2008/section2howisincometaxed/>

Dánsky zákon nevymenúva rôzne zdroje príjmov, ktoré sú zdaniteľné. Rozlišuje iba medzi osobným príjmom a príjmom z kapitálu /majetku/. Toto rozlišovanie z praktického významu nie je dôležité, keď sa počíta daň, zatiaľ čo po právnej stránke je rozlišovanie významné. Malo by byť poznamenané, že dánsky koncept príjmov zahŕňa prijaté dary.

Osobný príjem pozostáva najmä z príjmu zo zamestnania a z podnikania. Kapitalový príjem zahŕňa príjmy z hnutelného a nehnuteľného majetku (vrátane ceny nájomného pre vlastníka), dividendy, úroky a určité kapitálové zisky, ktoré sa zdaňujú ako obyčajný príjem. Osobné dávky nie sú zrazené z príjmu, ale sú odpočítateľnou položkou zo základu na určenie dane.

- **Corporation tax** (daň zo zisku) je vo výške 25% (ropný sektor má špeciálne dane až 70 %).

Dánsko má uzavreté zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia so všetkými členskými štátmi EÚ okrem Portugalska, na základe ktorých každá krajina súhlasí za určitých okolností, že sa vzdá svojich daní alebo ich zníži, aby predišla alebo zmiernila tomuto zdaneniu. Bližšie informácie o zamedzení dvojitého zdanenia sú dostupné na <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1826381&vId=0>

miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

SKAT (The Central Customs & Tax Administration)

Østbanegade 123
2100 København Ø

Tel.: +45 35 29 73 00
Fax: +45 35 43 47 20

www.skat.dk

Skatteministeriet (Ministry of Taxiation)

Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Tel.: +45 33 92 33 92

skm@skm.dk
www.skm.dk

8 Ďalšie náležitosti na založenie/zrušenie firmy

8.1 Výkon živnosti samostatne zárobkovou osobou

Pre výkon niektorých profesií je potrebné získať povolenie. Viac v bode 3.4.

8.2 Vzťah zamestnanec – zamestnávateľ

V Dánsku mzdy a pracovné podmienky sú upravené v kolektívnych zmluvách medzi zamestnávateľskými asociáciami a odborovými zväzmi zamestnancov. Dánska legislatíva neupravuje oblasť pracovnoprávných vzťahov (tzv. Dánsky model trhu práce).

V Dánsku je tradíciou, že každý zamestnanec je členom odborových zväzov a každý zamestnávateľ členom asociácie zamestnávateľov.

V prípade dohody medzi odbormi a asociáciami nie je povolený štrajk zamestnancov. V prípade konfliktov, nezhody sa riešia medzi zúčastnenými stranami trhu práce bez zásahu štátu.

Normálny pracovný čas predstavuje 37 hodín/týždeň. Všetci zamestnanci majú nárok na 30 dní dovolenky v roku. Dovolenka musí byť vyčerpaná medzi 2. májom príslušného roka a 1. májom nasledujúceho roka a z toho 18 dní sa zásadne musí vyčerpať medzi 2. májom a 30. septembrom. Toto pravidlo môže byť upravené kolektívnymi zmluvami alebo pracovnými zmluvami medzi zamestnancami a zamestnávateľmi. Právo na materskú dovolenku majú rovnako muži ako aj ženy. V Dánsku existujú prísne pravidlá týkajúce sa ochrany zdravia a bezpečnosti na pracovisku.

Zamestnanci majú možnosť dobrovoľného poistenia proti nezamestnanosti v súkromnej asociácii zamestnancov tzv. a-kasse (unemployment fund/fond nezamestnanosti), z ktorého sa im v prípade nezamestnanosti bude vyplácať finančná podpora.

V prípade vysielania zamestnancov sa uplatňuje nariadenie EK 96/71/ES –vysielanie zamestnancov do zahraničia. Bližšie informácie o vysielaní pracovníkov do Dánska sú dostupné na <http://www.posting.dk/>

Dánsko sa snaží uľahčiť prístup na dánsky pracovný trh pre zahraničných vysokokvalifikovaných profesionálov (získanie pracovného povolenia a povolenia k pobytu) prostredníctvom viacerým schém.

Viac informácií je dostupných v sprievodcovi *Working in Denmark- a guide to the Danish labour market* -

http://uk.bm.dk/Themes/~//media/BEM/Files/English/workingindk_english.ashx

Pozri aj Registrácia k pobytu 3.12

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Beskaeftigelsesministeriet (The Ministry of Employment and Gender Equality)

Ved Stranden 8

Tel.: +45 72 20 50 00

bm@bm.dk

DK-1061 Kobenhavn K

Fax: +45 33 12 13 78

<http://uk.bm.dk/>

Arbejdsmarkedsstyrelsen (The National Labour Market Authority)

Holmens Kanal 20

Tel.: +45 35 28 81 00

ams@ams.dk

DK-1060 København K

Fax: +45 35 36 24 11

<http://www.ams.dk/>

9 Ostatné povolenia a oprávnenia

9.1 Zdravotné a hygienické povolenia a pod.

Zamestnávateľ je zodpovedný za poskytovanie a udržiavanie podmienok ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci. Podmienky sú uvedené v tzv. *Danish Working Environment Act*.

Zamestnávateľ s viac ako 10 zamestnancami je povinný zaviesť organizáciu vnútornej bezpečnosti (Internal Safety Organisation).

Za účelom transparentnosti a ochrany zamestnancov, ale tiež spotrebiteľov vykonáva Arbejdstilsynet (dánsky inšpektorát práce) screening dodržiavania hygienických a bezpečnostných predpisov a každú firmu na základe hodnotenia označí tzv. „Red, yellow and green Smileys“, ktoré podávajú prehľadnú a rýchlu informáciu o tom, ako si daná firma vedie v oblasti dodržiavania bezpečnosti práce.

Viac informácií týkajúcich sa ochrany zdravia a bezpečnosti na pracovisku je dostupných v sprievodcovi *Working in Denmark- a guide to the Danish labour market* - http://uk.bm.dk/Themes/~media/BEM/Files/English/workingindk_english.ashx

Bližšie informácie o špecifických požiadavkách pre výkon jednotlivých činností poskytuje dánsky inšpektorát práce - Arbejdstilsynet.

*Kontaktné miesta:***Názov a adresa****tel., fax:****e-mail, webstránka****Arbejdstilsynet (The Danish Working Environment Authority - WEA)**

Landskronagade 33

Tel.: +45 70 12 12 88

at@at.dk

DK-2100 Copenhagen Ø

Fax: + 45 70 12 12 89

<http://arbejdstilsynet.dk/da/>

9.2 Povolenia na založenie podniku

Pozri kapitolu 3

9.3 Obchodné povolenie

Od niektorých obchodných spoločností sa obchodné povolenie vyžaduje. Vydáva ho miestna polícia.

9.4 Zdravotné osvedčenie

Spoločnosti s určitou úrovňou zabezpečenia ochrany zdravia a bezpečnosti na pracovisku môžu získať tzv. Health and safety certificate. Bližšie informácie sú dostupné na <http://arbejdstilsynet.dk/da/>

miesta:

Názov a adresa

tel., fax:

e-mail, webstránka

Arbejdstilsynet (The Danish Working Environment Authority - WEA)

Landskronagade 33

Tel.: +45 70 12 12 88

at@at.dk

DK-2100 Copenhagen Ø

Fax: + 45 70 12 12 89

<http://arbejdstilsynet.dk/da/>

9.5 Stavebné povolenie

Povolenie je požadované na všetky stavebné práce. Vydáva ho technický odbor miestneho úradu.

9.6 Povolenie na pobyt

Pozri registrácia k pobytu 3.10

9.7 Zápis do registra s.r.o.

Pozri požiadavky na založenie podniku 3.1

9.8 Obchodná značka

V oblasti ochranných známk je Dánsko členom nariadenia z Nice 1957. Dánska legislatíva je zosúladená s nariadením EÚ o ochranných známkach.

Registrácia obchodnej značky v Dánsku je platná 10 rokov a predĺžiteľná každých 10 rokov. Je dôležité monitorovať, či obchodná značka nebola zneužitá. V žiadosti pre Patentový úrad sa musí uviesť výrobok, resp. služba, na ktorú sa obchodná značka vystavuje.

Ak sa žiadosť vyplní v anglickom jazyku, mala by obsahovať dánsku verziu zoznamu tovarov a služieb na ktoré sa vzťahuje ochranná známka. Dánsko nevyžaduje na strane zahraničného žiadateľa patentového zástupcu (iba v špecifických prípadoch - zoznam zástupcov je dostupný na - <http://www.dkpto.org/ip-law--policy/law.aspx>).

Ak podnikateľský subjekt nezačne využívať obchodnú značku do 5 rokov od registrácie, riskuje stratu vlastníckeho práva. Obchodné značky sú upravené v zákone *Danish Trademarks Act*.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Patent- og Varemærkestyrelsen (**Danish Patent and Trademark Office**)

Helgeshoj Alle 81

Tel.: +45 43 50 80 00

pvs@dkpto.dk

2630 Taastrup

Fax: +45 43 50 80 01

<http://www.dkpto.org/>

9.9 Registrácia obchodného mena

S.r.o

Obchodné mená spoločností sú povinne registrované v Dánskom registri spoločností (Erhvervs -og Selskabsstyrelsen). Obchodné meno by malo obsahovať slovo "anpartsselskab" (súkromná spoločnosť) alebo skratku "ApS". Meno spoločnosti by sa malo výrazne odlišovať od mien iných firiem v registri spoločností, nemalo by byť zavádzajúce. Ak má spoločnosť registrovaných viac ako 5 ďalších mien je povinná zaplatiť 1 000 DKK za každé meno. Obchodné meno s.r.o upravuje The Danish Companies Act, dostupný na

http://www.dcca.dk/graphics/_ny%20eogs/English%20version/Legislation/The%20Danish%20Companies%20Act%20-%2006122010.pdf

a.s. A pobočka zahraničnej spoločnosti

Obchodné mená spoločností sú povinne registrované v Dánskom registri spoločností (Erhvervs -og Selskabsstyrelsen). Obchodné meno by malo obsahovať slovo "aktieselskab" alebo akúkoľvek skratku z neho. Meno spoločnosti by sa malo výrazne odlišovať od mien iných firiem v registri spoločností, nemalo by byť zavádzajúce. Pobočka spoločnosti by mala obsahovať slovo "filial" ako aj jasnú identifikáciu národnosti spoločnosti. Obchodné meno a.s. upravuje The Danish Companies Act, dostupný na

http://www.dcca.dk/graphics/_ny%20eogs/English%20version/Legislation/The%20Danish%20Companies%20Act%20-%2006122010.pdf

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (The Danish Commerce and Companies Agency - DCCA)

Kampmannsgade 1
DK - 1780 Copenhagen

Tel.: +45 33 30 77 00
Fax: +45 33 30 77 99

cvrweb@eogs.dk
<http://www.cvr.dk/>
<http://www.eogs.dk/>

10 Predpisy v oblasti životného prostredia

Formálne povinnosti a predpisy

Informácie týkajúce sa problematiky životného prostredia a energetiky poskytuje informačné centrum Ministerstva životného prostredia a energetiky (Miljøbutikken) na Dánskej agentúre ochrany ŽP.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Miljøstyrelsen (The Danish Environmental Protection Agency)

Strandgade 29

Tel.: +45 72 54 40 00

mst@mst.dk

DK-1401 København K

Tel.: + 45 70 12 02 11

info@mim.dk

<http://www.mst.dk/English/>

11 Ďalšie užitočné informácie

<http://denmark.dk/en/> – inštitucionálny sprievodca

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Energy Styrelsen (The Danish Energy Agency)

Amaliegade

Tel.: +45 33 92 67 00

ens@ens.dk

DK-1256 Copenhagen K

Fax: +45 33 11 47 43

www.ens.dk

Landbrug & Fødevarer (The Danish Agriculture and Food Council)

Axelborg, Axeltorv 3

Tel.: +45 3339 4000

info@lf.dk

DK-1609 Copenhagen V

Fax: +45 3339 4141

<http://www.agricultureandfood.dk/>

Dansk Arbejdsgiverforening (The Confederation of Danish Employers)

Vester Voldgade 113

Tel.: +45 33 38 90 00

da@da.dk

1790 Copenhagen V

Fax : +45 33 12 29 76

<http://www.da.dk/>

Landsorganisationen i Danmark (The Danish Confederation of Trade Unions)

Islands Brygge 32 D

Tel.: +45 35 24 60 00

lo@lo.dk

DK-2300 Copenhagen S

Fax: +45 35 24 63 00

<http://www.lo.dk/>

Håndværksrådet (The Danish Federation of Small and Medium-Sized Enterprises)

Islands Brygge 26

Tel.: +45 33 93 20 00

hvr@hvr.dk

2300 Copenhagen S

Fax: +45 33 32 01 74

<http://www.hvr.dk/>

12 Zahraničný obchod Dánska

Dánsky zahraničný obchod zahŕňa obchod s tovarmi, ako aj obchod so službami. Najdôležitejšími obchodnými partnermi sú Nemecko, Švédsko a Veľká Británia. Obchod s krajinami mimo EÚ, napr. Čína, USA zohráva tiež významnú úlohu.

V roku 2012 zaznamenalo Dánsko opätovný rast zahraničného obchodu. Celkový obrat je v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší o 4,6 %, pričom vývoz vzrástol o 3,7 % a dovoz o 5,6 %. Z hľadiska objemových ukazovateľov sú výsledky za rok 2012 mierne nad úrovňou roku 2008.

Saldo obchodnej bilancie je v Dánsku aktívne už od roku 1987. Prebytok vykazoval stabilne stúpajúci trend až do r 1993, kedy bolo dosiahnuté rekordné kladné saldo 42 mld. DKK. Táto vysoká úroveň bola opäť prekročená až v roku 2000, a potom vo všetkých nasledujúcich rokoch až do roku 2005. Potom už dochádza k postupnému poklesu a zásadná zmena nastala v roku 2009.

Tabuľka1. Vývoj obchodnej bilancie Dánska (v mld. EUR)

	2008	2009	2010	2011	2012
Dánsko export	128,7	106,4	118,9	128,3	133,1
Dánsko import	121,2	97,7	105,8	115,8	122,3
Obchodná bilancia	+ 7,5	+ 8,7	+ 13,1	+ 12,5	+ 10,8
Obchodný obrat	249,9	204,1	224,7	244,1	255,4

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-zahranicni-obchod-zeme-18531.html#sec1>

12.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

Najväčší podiel na kladnom salde dánskej obchodnej bilancie v roku 2012 mal obchod v rámci EÚ (+8,5 mld EUR). Výrazný rozdiel bol dosiahnutý napríklad s USA (+3 mld EUR) či Nórskom (+2 mld EUR). Z krajín EÚ vykazuje Dánsko kladné výsledky napríklad s Veľkou Britániou (+3,3 mld EUR), Švédskom (+0,9 mld EUR), Francúzskom (+0,7 mld EUR).

Naopak zápornú bilanciu vykazuje Dánsko s Čínou (-2,8 mld EUR), Holandskom (-1,5 mld EUR) či Nemeckom (-1,5 mld EUR).

Najväčší význam pre dánský zahraničný obchod má **obchod s krajinou EÚ**, na ktoré pripadalo v roku 2012 celkom 69,4 % vývozu i dovozu.

Najväčšími odberateľmi dánskeho tovaru boli susedné krajiny – Nemecko, Švédsko a Veľká Británia, ktorých podiel na dánsko exportu predstavoval cca 35,6%. Ďalšími významnými odberateľmi dánskeho tovaru sú (vzostupne podľa podielu na vývoze) Nórsko, USA, Holandsko, Francúzsko, Čína, Taliansko a Poľsko.

Tabuľka 2. Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu Dánska - vývoz (v mil. EUR)

		2011	2012
	Celkový vývoz	68850	71488
1	Nemecko	11718	11633
2	Švédsko	9724	10428
3	Veľká Británia	7126	7144
4	Nórsko	5062	5473
5	USA	4132	4567
6	Holandsko	3347	3356
7	Francúzsko a Monako	2773	2422
8	Čína	1819	2073
9	Taliansko	2021	1886
10	Poľsko	1955	1831
42	Slovensko	20	20

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-zahranicni-obchod-zeme-18531.html#TOP>

Tabuľka 3. Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu Dánska - dovoz (v mil. EUR)

		2011	2012
	Celkový dovoz	80059	82071
1	Nemecko	13987	14813
2	Švédsko	9158	9459
3	Holandsko	4818	5248
4	Čína	4831	5014
5	Veľká Británia	4266	3934
6	Nórsko	3148	3822
7	Taliansko	2356	2557
8	Poľsko	2098	2280
9	Belgicko	2174	2182
10	Francúzsko a Monako	2247	2129
34	Slovensko	30	30

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-zahranicni-obchod-zeme-18531.html#TOP>

12.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Dánska

V dánskom zahraničnom obchode tvoria priemyselné výrobky až 75% celkového objemu. Z jednotlivých exportných artiklov je možné vymenovať inzulín, prístroje pre nepočujúcich

a nedoslýchavých, čerpadlá, kontrolné a meracie prístroje a snímače, mobilné telefóny, zemný plyn, veterné elektrárne, výrobky z bravčového, hovädzieho a hydinového mäsa, nábytok a značkovú módu (výroba prebieha väčšinou v zahraničí, Dánsko dodáva vlastný dizajn). Dánsko je tiež jedným z najvýznamnejších svetových vývozcov veterných elektrární.

Medzi prevládajúce dovozné komodity patria cestné vozidlá, ktoré sa v krajine nevyrábajú. Ďalej sú to suroviny a primárne výrobky ako železo, oceľ, drevo, papier, buničina. Zariadenia pre výrobu a rozvod elektrickej energie, výpočtová technika a strojárské výrobky sa do krajiny dovážajú vo veľkých množstvách.

Tabuľka 4. TOP 10 dlhodobu najväčších dovozných artiklov (% - Podiel na celkovom dovoze)

Ropa, ropné produkty a príbuzné materiály	6,89%
Cestné vozidlá	6,08%
Rôzny priemyselný tovar	5,34%
Elektrické stroje a prístroje	5,20%
Odevné a módne doplnky	5,03%
Výrobky všeobecného strojárstva	4,96%
Lieky, zdravotnícke potreby a farmaceutické výrobky	4,06%
Telekomunikačné zariadenia a prístroje na záznam zvuku	3,87%
Kancelárske stroje vr. výp. techniky	3,71%
Výrobky z kovov	3,33%

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-zahranicni-obchod-zeme-18531.html#TOP>

Tabuľka 5. TOP 10 dlhodobu najväčších vývozných artiklov (% - Podiel na celkovom vývoze)

Lieky, zdravotnícke potreby a farmaceutické výrobky	9,44%
Ropa, ropné produkty a príbuzné materiály	7,58%
Výrobky všeobecného strojárstva	6,77%
Mäso a mäsové výrobky	5,24%
Rôzne priemyselné výrobky	5,18%
Zariadenia na výrobu elektrickej energie	4,01%
Odevné a módne doplnky	3,99%
Elektrické stroje a prístroje	3,77%
Stroje a zariadenia na špeciálne použitie	3,37%
Výrobky z kovov	3,22%

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dansko-zahranicni-obchod-zeme-18531.html#TOP>

13 Zahraničný obchod Dánska so Slovenskou republikou

Od roku 2002 nastal zvrät v obchodnej bilancii, ktorý spôsobil silný slovenský export zahraničných investorov v SR (najmä osobných automobilov, audiovizuálnej techniky), vrátane dánskych investorov (vývoz obuvi, kompresorov).

Oproti roku 2002 došlo v roku 2008 k strojnásobeniu slovenského exportu do Dánska. Podielom 0,87 % na celkovom slovenskom exporte v r. 2008 bolo Dánsko pre SR 20. najvýznamnejšou krajinou exportu.

SR už 11. rok za sebou udržiava aktívnu obchodnú bilanciu s DK. Silný slovenský export je hnaný najmä osobnými automobilmi, audiovizuálnou technikou, obuvou, železom, oceľou a výrobkami z nich, kompresormi, strojmi, plastmi, výrobkami z papiera, nábytkom, svietidlami apod. Podielom 0,86 % na celkovom slovenskom exporte v r. 2012 je Dánsko pre SR 19. najvýznamnejšou krajinou exportu (pred JP, BR, IN, CA, FI, NO, IR, MX, KR,...). Predbežné údaje za prvých 7 mesiacov 2013 tiež indikujú pozitívny trend s pokračujúcou významne rastúcou tendenciou slovenského vývozu.

Tabuľka č. 6. Prehľad vzájomnej obchodnej výmeny medzi Slovenskom a Dánskom v mil. EUR

	2008	2009	2010	2011	2012	1.-7.2013
Export	433	306	316	379	540	335
Import	230	194	201	225	222	118,6
Obrat	663	500	517	604	762	453,6
Bilancia	203	112	115	154	318	216,4

Zdroj: [http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/\\$File/131203_EIT_Dansko.pdf](http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/$File/131203_EIT_Dansko.pdf)

13.1 Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Dánskom podľa najvýznamnejších komodít

Hlavnými exportnými komoditami SR do Dánska sú v roku 2012:

cestné vozidlá (46,11%), kotly a iné zariadenia (10,3%), audiovizuálne prístroje pre domácnosti (10,18%), obuv (5,37%).

Tabuľka č. 7. Prehľad najvýznamnejších komodít v exporte

P. č.	HS 2	Vývoz SR do Dánska v mil. EUR	2011	2012	Podiel %	Index 12/11	Index 13/12
1	87	Vozidlá, ich časti a príslušenstvo	86	249	46,1	291	159
2	84	Kotly, stroje, prístroje, zariadenia	54	56	10,4	104	98
3	85	Elektrické stroje a zariadenia: TV, zvuk	51	55	10,2	107	73
4	64	Obuv, gamaše	31	29	5,4	93	81
5	73	Výrobky zo železa alebo ocele	38	26	4,8	68	98
6	72	Železo a oceľ	27	25	4,5	92	93
7	94	Nábytok, svietidlá, posteľoviny	19	24	4,4	123	132
8	39	Plasty a výrobky z nich	29	23	4,2	78	78
9	48	Papier a lepenka, predmety z nich	9	4	0,8	51	88
1	49	Knihy, noviny, obrazy a výrobky	3	4	0,8	158	80

0		polygrafie					
		Prvých 10 položiek	349	497	92,1	143	119
		Ostatné položky	34	43	7,9	125	174
		Celkom	383	540	100	141	123

Zdroj: [http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/\\$File/131203_EIT_Dansko.pdf](http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/$File/131203_EIT_Dansko.pdf)

Hlavnými importnými artiklami SR z Dánska sú:

Všeobecné strojárske zariadenia (čerpádlá, armatúry, regulačné zariadenia), komponenty pre automobily (chladiče, alternátory), farmaceutické výrobky, plasty a výrobky z nich, hračky, hry a športové potreby, špeciálne stroje a zariadenia, mäso a výrobky z mäsa.

Tabuľka č. 8. Prehľad najvýznamnejších komodít v importe

P. č.	HS2	Dovoz SR z Dánska	2011	2012	Podiel %	Index 12/11	Index 13/12
1	84	Kotly, stroje, prístroje, zariadenia	52,6	61,2	27,6	116	112
2	87	Vozidlá, ich časti a príslušenstvo	27,1	26,2	11,8	97	99
3	30	Farmaceutické výrobky	34,6	24,5	11,1	71	101
4	39	Plasty a výrobky z nich	21,3	20,5	9,2	96	76
5	95	Hračky, hry a športové potreby	7,2	11,2	5,1	156	449
6	85	Elektrické stroje a zariadenia: TV, zvuk	22,3	10,8	4,9	48	75
7	02	Mäso a jedlé mäsové droby	9	9,7	4,4	107	79
8	38	Rôzne chemické výrobky	0,9	9,5	4,3	1000	9
9	90	Optické foto., meracie, lekárske prístroje ...	6,8	5,7	2,6	83	112
10	94	Nábytok, svietidlá, matrace	4,7	3,7	1,7	78	68
		Prvých 10 položiek	186,6	183	82,6	98	94
		Ostatné položky	43,4	38,7	17,4	89	94
		Celkom	230,1	221,6	100	96	94

Zdroj: [http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/\\$File/131203_EIT_Dansko.pdf](http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_2D7C47394FD92296C125783B00471517_SK/$File/131203_EIT_Dansko.pdf)

13.2 Obchodná prax v Dánsku

Obchodný úspech v Dánsku okrem dobrej ceny a kvality ponúkaného tovaru alebo služieb.

Úspech je podmienený predovšetkým vhodnou komunikačnou stratégiou s dánskym partnerom. Najúčinnějšíou formou propagácie je novinová inzercia v jednom z ekonomicky zameraných denníkov s celoštátnou pôsobnosťou (Borsen, Erhvers Bladet) alebo v odvetvovo zameraných periodikách, nakoľko Dáni radi čítajú tlač. Samozrejmosťou obchodného úspechu je firemná webová stránka v anglickom jazyku (ideálne aj v dánštine).

Prvý kontakt môže väčšinou prebehnúť priamo bez sprostredkovateľa; konexie pomôžu, ale nie sú dôležité. Stretnutie s partnerom je potrebné dohodnúť dopredu; náhodné „prepadávanie“ partnera sa považuje za spoločenskú diskvalifikáciu. Vhodné je pozvať partnera na obed alebo večeru. Dáni nie sú zvyknutí na gastronomické hody a často sa na obed alebo večeru nemusia podávať ani teplé jedlo; postačí občerstvenie (frokost) alebo obložené sendviče (smørrebrød), ktoré sú miestnou špecialitou a podávajú sa aj v luxusných reštauráciách.

Podobne striedmo ako s pohostením sa zaobchádza aj s darmi. Odporúča sa priniesť kvalitný dar s logom svojej firmy alebo dar charakterizujúci firmu, mesto alebo krajinu. Kniha, resp. hudobný nosič s ukážkou kultúry, sú tiež vhodným darom.

Pre skupinovú prezentáciu je najvhodnejšie vybrať odpoľudňajúcu dobu. Tzv. „*go home meetingy*“ medzi 15. a maximálne 17. hodinou sú bežnou praxou. Dáni ich radi absolvujú záverom pracovnej doby a z mítingov sa vracajú priamo domov (musia skončiť do 17. hodiny, aby stihli cestou domov vybrať deti z predškolských zariadení). Vaši hostia očakávajú, že na prezentácii sa dozvedia exkluzívne informácie, ktoré nenájdu na internete, sprevádzané vecným a pokiaľ možno vizualizovaným podaním (napr. pomocou programu Power Point). Ako občerstvenie postačí káva a nealkoholické nápoje.

Štandardný pracovný týždeň má 37 hodín. Povinná dovolenka trvá 5 týždňov, ku ktorým pribúda ročne až 10 dní na miestne sviatky. Minimálne 3 týždne dovolenky sa vyberajú v lete. Letné školské prázdniny sú cca od 20. júna do cca 15. augusta. V tejto dobe je obchodný život spomalený, veľa manažérov je v zahraničí a niektoré firmy sú zatvorené. V Dánsku sa neodporúča dojednávať obchodné stretnutia od konca júna do začiatku augusta, od 20. decembra do 5. Januára a v priebehu veľkonočného týždňa. Voľný čas, trávený väčšinou v rodinnom kruhu, je pre Dánov nedotknuteľný. Nemali by sa vyžadovať stretnutia po 16. hodine, v piatok po 15. hodine a ani cez víkendy.

Pri rokovaní je potrebné uvedomiť si, že v Dánsku „sa nosí“ rovnosť a neformálnosť. Nesnažte sa zaujať agresívnou prezentáciou, neočakávajte prehnaný rešpekt od osôb s nižším spoločenským postavením; vyššie spoločensky postavené osoby to od Vás tiež neočakávajú. Dáni majú sklon sa navzájom oslovovať veľmi neformálne, čo platí aj o obliekaní na obchodnom rokovaní. Pri častejšej komunikácii prechádzajú k oslovovaniu krstným menom.

14 Schéma podpory Dánskeho exportu

Dánsko má dobre prepracovaný systém proexportných programov. Hlavným riadiacim orgánom je Dánska Obchodná Rada (Trade Council of Denmark) pri Ministerstve zahraničných vecí. Exportné programy sú zamerané na poradenskú oblasť a na štátnu asistenciu exportérom v teritóriách.

Oblasť poradenstva je poskytovaná pracovníkmi jednak pracovníkmi Trade Council v ústredí na MZV DK - Udenrigsministeriet (<http://www.um.dk/en>) a jednak pracovníkmi Trade Commissions pri zastupiteľských úradoch DK v zahraničí.

Okrem Dánskej Obchodnej Rady je dánsky obchod vo veľkej miere ovplyvňovaný 5 hlavnými organizáciami, ktoré združujú väčšinu dánskej podnikateľskej sféry. Majú zastúpenia vo všetkých radách a komisiách v rámci systému štátnej podpory exportu. Patria sem:

- Konfederácia dánskeho priemyslu (Dansk Industri) - <http://di.dk/English/Pages/English.aspx>
- Dánska poľnohospodárska rada (Landbrugsraadet) - <http://www.landbrugsraadet.dk/>
- Dánska obchodná komora (Dansk Erhverv) - <http://www.danskerhverv.dk/OmDanskErhverv/Profil/Danish-Chamber-Commerce/Sider/Danish-Chamber-Commerce.aspx>
- Dánska federácia malých a stredných podnikov (Handvaerksraadet) - <http://www.hvr.dk/english.aspx>
- Dánska agentúra pre rozvoj podnikania a výstavby (Erhvervs – og Byggestyrelsen) - <http://www.deaca.dk/>

14.1 Dánska exportná úverová agentúra (Export kredit Fonden)

Agentúra poskytuje dánskym podnikateľským subjektom možnosť získania exportného úveru, zaistenia krátkodobých transakcií a garancie financovania pracovného kapitálu.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, webstránka:

Eksport Kredit Fonden

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

DK-2100 København Ø

Tel.: +45 35 46 61 00

Fax: +45 35 46 61 11

ekf@ekf.dk

<http://www.ekf.dk/>

14.2 Dánska exportná asociácia (The Danish Export Association)

The Danish Export Association je súkromnou, neziskovou asociáciou viac s viac ako 500 členmi zameranou na podporu obchodu medzi dánskymi a zahraničnými spoločnosťami.

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, web stránka:

Dansk Eksportforening (Danish Export Association)

Glarmestervej 20A
DK -8600 Silkeborg

Tel.: +45 86 81 38 88
Fax: +45 86 81 31 14

export@dk-export.dk
<http://www.dk-export.com/>

14.3 Ďalšie užitočné zdroje

Kontaktné miesta:

Názov a adresa:

tel., fax:

e-mail, web stránka:

(Statistics Denmark)

Sejroegade 11
2100 København ø

Tel.: + 45 39 17 39 17
Tel.: + 45 39 17 39 99

dst@dst.dk
<http://www.dst.dk/>

Export Promotion Denmark (Dánska agentúra pre podporu vývozu)

North Voldgade 83 2th
1552 Copenhagen V

Tel.: +45 33 32 17 11
Fax: +45 33 32 19 10

info@ees.dk
www.ees.dk

IFU (Dánsky medzinárodný investičný fond)

Fredericiagade 27
1310 Copenhagen K

Tel.: +45 33 63 75 00
Fax: +45 33 63 75 99

ifu@ifu.dk
www.ifu.dk

The Danish Chamber of Commerce

Børsen
1217 Copenhagen K Fax.: +45 3374 6080

Tel.: +45 3374 6000

info@danskerhverv.dk

Økonomi- og Erhvervsministeriet (Ministerstvo hospodárstva a obchodných záležitostí)

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 Copenhagen K

Tel.: +45 33 92 33 50
Fax: +45 33 12 37 78

evm@evm.dk
<http://www.evm.dk/>

Dánske veľvyslanectvo v Bratislave

Panská 27
816 06 Bratislava

Tel.: +421 2 59 300 200
Fax: +421 2 54 433 656

btsamb@um.dk
<http://www.ambbratislava.um.dk>

Veľvyslanectvo SR v Dánsku

Vesterled 26-28
2100 Copenhagen

Tel.: +45 39 20 99 11
Fax: +45 39 20 99 13

emb.copenhagen@mzv.sk
<http://www.copenhagen.mfa.sk/>

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Kodani

Vesterled 26-28, 2100 Kodaň

Tel: +45 39 20 99 11
Fax: +45 39 20 99 13

emb.copenhagen@mzv.sk
<http://www.mzv.sk/kodan>

Kontaktné údaje

Sekcia Podpory podnikania v EÚ
Regionálne poradenské a informačné centrum Prešov

Reimanova 9
080 01 Prešov
Slovenská Republika

Telefón: + 421 51 7560 329, 330

Fax: + 421 51 7733 552

e-mail: een@rpicpo.sk

web: www.rpicpo.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo RPIC Prešov. RPIC Prešov, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

